

Gospodarstvo.

Ne odlašajmo s škropljenjem trt!

Piepozno in nezadostno škropljenje je napravilo že silao veliko škode po vinogradih, ne samo pri nas ampak tudi po drugih krajih. Ze iz dosedanjih izkušenj, ki jih imanio s škropljenjem trt, se lahko uèirao, da se je treba ttga dela pravoèasno lotiti, na vsak naèin prej, predno se prikaže bolezen. Zadosti zgodnje škropljenje, ki se mora po potrebi ponoviti v kratkih presledkih, je tedaj glavna stvar, ako se hoèemo vspešno bojevati proti pogubonosni peronospori.

Ker se bolezen prikazuje navadno v drugi polovici maja in meseca junija, ko nastopi gorkejše vrerae, je Da vsak naèin prièeti s škropljenjem že meseca maja. Prviè se škropi, kakor liitro so pognanjki eno ped dolgi. Najprej kaže trte požveplati, nekaj dni pozneje pa, ko se je žvepljenje prijelo, poškopiti z modro galico. To škropljenje se mora pu tem ponoviti, Drugiè se škropi, kadar treba, navadno kake dva ali tri tedne pozneje. Ravna se to po vremenu in po razvoju trt. Èim bolj je vreme nagajivo, prej je treba v drugo škropiti. Za drugim škropljenjem pride se tretje na vrsto, in sicer zopet kake dva do tri tedne pozneje. V mokrih letib se mora škropljenje tudi v krajaih presledkih ponavljati in po večkrat izvrševati, da se obranimo nevarne bolezni.

Za prvo škropljenje zadostuje 1 kg modre galice na 100 l vode, za drugo in tretje se rado vzame $1/2$ kg modre galice, pri paznem delu zadostuje pa tudi pozneje 1 kg. Apna se vzarae v prvem sluèaju, namreè za prvo škropljenje, $1/4$ kg, pozneje pa 2 kg do $2 1/2$ kg, toraj za $1/2$ do 1 kg več kakor modre galice. Èe je apno frišno gašeno, ga je vzeti le toliko, kakor galice, ker zadostuje ta množina. Tako uèe izkušnje! Sicer je pa najbolje, da se preprièamo s pomoèjo rdeèega lakrausovega papirja, ali je raztopina dobra ali ne. Èe potopimo v raztopino rudeè lakmusov papir, mora pomodreti; èe ne, je apna premalo ia ga je toliko dodati, da pomodri. Dokler ostane lakmusov papir rudeè, toliko èasa je raztopina kislina in nevarna za trtno list je, ker ga opali.

Galico in apno je pripraviti pred škropljenjem. Zmes, ki dolgo èasa stoji, nima več tiste moèi.

Važno je tudi, da rabirao dobre škropilnice. Škropilnica mora tekoèino fino razpršiti, ne samo po listju, ampak tudi po grozdju. Zato pa treba, da rabimo res dobre škropilnice, kakor jih oddaja n. pr. kmetijska družba v Ljubljani.

—r—

Pozor vinogradniki!

O priliki zadnje vinske razstave v Novem mestu obrnil se je nek odlièni vinogradnik iz Krškega na pisatelja teh vrstic a temle vprašanjem: „Kaj menite Vi k tej le prikazni? Okolo Rake prièele so èe nekatere najstarejše cepljene trte hirati, to je, slabo raati in se slabše roditi. Da si v tem sluèaju pomagajo, lotili so se pa nekateri kmetski vinogradniki take trte po starem naèinu grubati, to je tako grubati, da spravljajo tudi naš domaèi, toraj evropejaki trtni les v zemljo. Kakega mnenja ste Vi v tej zadevi, je li to delo pravo ali ne? Jaz mislinj, da je tako ravnanje popolnoma napaèno.“ Pisatelj teh vrstic je moral vprašalcu seveda v polni meri pritrditi, ter pripoznati, da je tako ravnanje, kakoršno se je sele pred kti tudi na Belokranjskem že v nekem kraju

pojaviò, popolnoma napaèno. To mojo izjavo utelejil sem vprašalcu takole: Da naše domaèe evropejske trte, trtni uši podležejo, to je, da gredo naše domaèe evropejske trte pod zlo, da se posušijo, ako se trtne uši na njihovih koreninah naselijo, ima svoj vzrok v tem le: Korenine naših trt so namreè veliko nežnejše sostave, one so veliko mehkejše, kakor pa one gotovib ameriškib trt. Vsled tega je trtni uši veliko lozej, svoj rilèek v korenine naše domaèe trte zabadati, ter iz iste sok srkati, kakor pa v ameriške trte. Tako se trtne uai v nepri-merno večji meri na koreninah naših trt naselijo, kakor pa na koreninah ameriških. In konèna posledica veliko obilnejše naselitve trtne uši na koreninah naše domaèe trte je pa ta, da uši naši trti veliko več sok» izpijejo, kakor pa ameriški, veliko več pri-zadenejo koreninam tudi ran, vsled katerih one gnjiti priènejo, in konèno tudi popolnoma segnjijejo. Ako toraj kdo cepljene trte tako pogruba, da pride evropejski les v zemljo, prisili jih 8 tem, da nastavijo na evropejskem lesu nove korenine. Na teh koreninah naselijo se pa v veliki meri trtne uU, po par letih èe, pa korenine odgnijicjo, in ob trto je, dasiravno so na ameriške trte cepljene.

Francozi, kateri so prvi cepljenje naših trt na ameriške podloge izumili in izvrševali, vedeli so sami prav dobro, da take trte Bog vé kako dolgo trpele, to je bujno rastle ter moèno rodile ne bodo, ker imajo trtno uš vendarle na svojih koreninah, èe tudi v nepriraerno manjši množini. Zato so pa Francozi tudi koj obilo gnojitev cepljenih ameriških trt priporoèali, kajti obilna gnojitev daje trti veliko več živeza, ta pa veliko večjo rašèino moè, in toraj tudi veliko večjo trpeznost proti poskodM njenih korenin po trtni uši.

Toraj ne grubati, ampakdobro pognojiti! treba cepljene trte, ako priènejo èez 12 all 15 let slabotno rasti ter istotako roditB V to upotrebuje se tudi lahko posebno umetna gnojiffoB katera je veliko la^je v vinograde spraviti, kateri *W znabiti jako oddaljeni in visoko lefèeci; in umetna gnCH jila so tudi prilièno veliko cenejši, kakor pa hlevski gnojB ako je tudi doma pridelan.

Nujna prošnja do inteligentnih (izobraženih) mofl kateri se med našimi priprostimi vinogradniki nahajajo, jfl toraj ta, da jih izvolijo poduèiti, da ne bodo toraj liiraH joèe cepljene trte z grubanjem resiti skušali, ampak dfl jih bodo z zadoatno gnojitvijo resnièno pred poginoHH resili.*)

—1— m

*) Naše mnenje je, da je treba sploh z ^nojenjem vnapr^H skrbeti, da trta ne priène hirati. (Opomba urerlništva.) m

—*—<—>—

Politièni pregled.

Državni zbor obravnava zakon o dclavnem èasu v tryovina^i Sklenilo se je, da naj imajo tr^ovski pomoèniki po delu llurDl nepretrgani počitek in opoldanski odmor, èe imajo trg. pomoènik* hrano izven trgovèevè hiše z $1 1/2$ uro, ako na tr^ovcevom (tor« pa 1 urni odmor. Doloèilo se je tudi, kedaj mortijo biti trgovin^ zaprte. — Vlada je vpredložila nove finanène nacрте v jvovisanj^ è dr^avnih dohodkov. Zeli pa 1. drzavni davek na pivo, 2. daveè na «j>irit, H. sanacijo in kontrolo dezelnih financ.

Na O^rskein je kriza. Ministerstvo Wet^krcle je podalo cesarju ostavko, katero je on sprejel, a narocil, naj vodi se n^ dalje vladne posle. Mažari hi radi zmira kaj izsilili od kron<J Zdaj so zahtevali svojo banko, ko bi se razrusila scdanja avstr(M o^rska banka, v kar avstrijska vlada vender-le ni dovolila. AjH mado bi tudi radi razdrli ter svoj oddelek pomazarili; a oni pfl zabijo na dejstvo, da so na Ogrskcm druge narodnosti v veèi^M

katere pa skoro ne uživajo vseh pravic. Košutovci in z njimi zedinjeni zidje bi se radi obdržali na krmilu in še dalje izkopskali položaj za mažarizacijo. A krona je stopila vines. Dosedanja vlada ni izpolnila dane objube, da izpejje volilno reformo, kakor se je od nje zabtevalo. Cesar-kralj pa to hoče. Podal so je v Budimpešto, kjer tekom toga tedna sprejema razne politike, da bo mogoc imenovati novo vlado. Zgodilo se bo to šc lc, ko mine

Obisk nemškega cesarja Viljema II. na Dunaju prihodnji teuen. Na povratku iz otoka Korfu se Viljeni mudi pri našem cesarju, kateri ga sprejme z vsem sijajem.

Ilosna. Mohamedanci so iz to dezele poslali cesarju Francu Jozefu. zahvalno pismo, ker je potrdil njih versko in šolsko avnomijo, kakoršne nimajo niti katoličani.

Na IfrvatKkem v Zagrcbu se nadaljuje obravnava proti srb-tozeiicem. Nckatere priče zanje neugodno izpovedajo. Holaiulci se veselo, ker je krajica Viyelmina dobila pre- Wonaslednico in J^G stein ncodvisnost Nizozemske zagotovficia. nuceza je dobila imc Julijana. Descti dan po porodu so bila » mestajn vasi na Holandskem razsvet^{ana}.

« Hah je oblegal mesto Tebris. Da se napravi red, Kusi zascldi ta kraj, kar sahu ni vse; za to objubuje zopet "stavo, a bo narbrz ostalo lc pri obtfubi.

urcija. Vsak dan drugača poročila. Prejsnji sultan jc Aiverlen v Solun, a pravijo, da ga odpeljejo v Monastir. Novi A^{tan} Alohained V. pa tudi oficijelno šc ni priznan od velcvlasti.

Naatalo jc brezvladje. Zmagovalni Mladoturki niso se vlade A^{stavili}, negfo zele, da ostanejo prešnji ministri. Sicer pa Sc vre » raznib krajib. Poroca se, da so se v Carigradu uprli pomor-TM, istotako jc upor v Mali Aziji in Arabiji. Albanci z novim

Pevratom niso zadovoljni. Mladoturki v Carigradu staroturske porno vojake obcsajo. — V Mali Aziji sc zmir se nadajjujejo k^{at} Ju, poscбно v niestih Adana, Mrczina in Tartzus. Kršcanski

J^Vl^{enc}* največ trpē. — Poročila tudi pravijo, da so se našla v J^uicu^{1, snia, vi} katerih je razvidno, (la je prejsnji sultan nem- emu cesarju obljubil velike politične in hnančne koncesije, ako m* pomaga vreči Mladoturke.

Zabavi in pouku.

Turki.

« Turki se bližajo!" tako so naznanjale pred stoletji grmade okib slovenskih in brvatskib gorab. Turki se bližajo — J^o bitclo od ust do ust ter napolnjevalo staro in mlado s rahom in trepctoin. Gorjē so donšali, solzē puščali ti jfrozoz-^{vi} po naših lepih pokrajinah, kadarkoli so pridrvili iz bližnje Bosne.

(la^{an} (lar) cs sc nam Turkov ni več bati — in ona prorokba, y* bodo turskc mule sc Rajno pile, se j^{ač} ne bo izpolnila nikdar.

Jⁿ pa so nam dali prod HO leti še dosti posla v Bosni in Av^{og}oviThi, ko-^j s^m0 zadnje leto za vselcj priklenili k naši ljubi

miⁿ Ji, in marsikdo izincd naših Dolcnjcev sc še ponosno sj-o

vs^{stn} J^a kako jo doli te nevernike podiral. pa se je beseda Turek zopet večkrat čula in

H^{len} » ovcdavalo, da se bodo Turki sami mod seboj jeli klati, pa dali povod, da posczejo vmes evropske države ter

led toga morda začne obēni krvavi pics, evropska vojska. tekst^{CS} s⁰ s^{SG} p^opailli mod scboj tako zvani Mlado- in Staroturki;

hi^v V⁰ 11GkaJ^{krvi} ali vsaj za sedaj menda ne bo poscбно A^Ufl naslcdkov.

Z^{ai} pa nam prinesc bodočnost, ne vemo; prav lahko sc lj^v da se jamo štrcna vnovic mešati. Zato bo tfotovo nasim prav, ako tudi „Iol. Novice" kaj spre^{ovore} o Turkib.

po J^{Tu}ki Ho^{ck}o tatarsko plomc, ki jo prislo srodi 11. stolctja hⁱⁿ v/ srednje Azijo od Bajkalskega jezera. Sprejelo je Mo-ⁿⁱ vo vero tor si

pol^aoma podvr^{lo} sprednjo Azijo in sled- nekdanje veliko arabskc države, pa sc vclik del Tnrk^{VZho}(Ino KvroP«» kJ^or <ldo»»a *c s^A(laj viadajo. Pravih

Pos^{ov} lo nml(O), a^A podvr^{li} so si dru^e različne narode, kojim mo^{odu}J^o Mnoⁱ izmed teh so sprejeli njihovo vero — islain —

pamedanstvo — (ishun « „vdanost", vcrniki so „Moslemini" D^l "A^o A¹¹ V(1^a1") in nasc Ijudstvo dandanc imcnjuo Turko

lj^v «, ki caste Mohanicda, dasi jc mod temi nino^o Slovanov: Juil^a10V, A^{ri}OV» Hol^A-arov in štotina družih narodov. Zato bo

jj^{KI}J prav, ako spregovorimo pred vscm o tern, kar tako raz- narode družu.

0 veri.

Turska vera je islam ali mohamedanstvo. Začetnik njen je Arabec Mohamed. Rojen je bil v mestu Meki v južni Arabiji 1. 571. Kmalu jc izgubil očeta in mater. Ubog in zapuščcn je rasel pri neki suznji, pa dobil bolezen božjast, Bil pa jo jako nadarjen in krasne postave. Še mladega jc vzcl njegov stric na potovanja po Siriji in dru^{od}, kjer je prisel v d^{otiko} z judi in s kristijani ter tako imel priliko seznaniti se z judovsko in kršcansko vero. Žal, da je kršcanstvo spoznal lc površno — pri raznih krivovercih. Njegov bister duh je kmalu sprevidel, da paganska vera, po kateri so njegovi rojaki jtri Kabi castili 360 malikov, ne more biti prava. Sklenil je, da vpe^{je} cisto vero, ter si je domišljeval, da jc on od Jezusa obljub^{jeni} tolaznik, ki ima učiti popolno resnico.

Pri božjastnih ljudeh se često dogaja, da so histerični, duševno bolni, tako, da si domnevajo, da so res videli zvonanjo, kar se jim je sanjalo v duhu. Taka je bila tudi pri Mohamodu. 40 let star si je vtepel v glavo, da so inu prikazuje nadangelj Gabriel ter mu od Boga razodeva novo, čisto vero, ki naj bi judovsko in kršcansko spopolnila. Od začetka mu je šla sicer trda, vendar pridobil si je nekaj privržencev, polagoma mnogo. Ko je videl, da reč prospcva, si je kar naravnost sam izmisljeval razodetja, kakor mu je ravno kazalo. Od tod j^{rihaja}, da je v Koranu — njegovcm sv. pismu — veliko trditcv, ki si nasjirotujejo.

Pa kakošna je vera Mohamedova?

Samo en Bog- jc in Mohamed njegov prerok. V^{soda} vse vlada, tudi Bog jej je podvržen, Bog je vse iz nič ustvaril; so angelji in hudici. Svete Trojice ne jiozna Mohamed. Jezus je velik prerok, pa tudi drugc preroke stare zavez^c prijtoznava — toda on sam presega vse -- Mohamed jc prvi, največi mod vsemi. Ob koncu sveta pride sodba, ko bodo inrtvi vstali iz grobov. Dobri bodo sli v paradiz, kjer bodo imeli telesno vese^{je} v nepopisni sreči. — Daritve in pravih duhovnov islam nima. Kar je od osode določeno, to sc zgodi, naj počne clovek kar hoče: isti trenutek bo uinrl, naj gre v boj ali pa ostane doma. Od todi je izhajala tolika hrabrost pri mohamodancih. Dovoljeno je sovraštvo do nemohamedancev, dovoljena krvna osveta. Najveca cednost jc vojska zopcr nevernike. Kristijane sicer smejo trpeti mohamedani, toda ti jim morajo dajati davek nevernikov. Dovojjeno je mnogozenstvo, a razun teh se suznjic, kolikor kedo hoce. Mohamed sam jc imel dvanajst zen. Greh je prescstvanje za zeno, ali zunaj zakona Mohamed ne pozna necistosti pri mozkih. Pri zenskah se kaznuje presestvanje s smrtjo — moz pocne, kar mu drago brzc kazni. Sjihloh je pravi popolni clovek lc moz, zenska je stvar nize vrste, ki je samo za to tu, da moza razveseljuje in mu služi kot suzinja.

Vsa oblast, duhovna in svetna, je v rokah Mohameda in njegovih naslednikov, kalifov, — sedaj turskih stiltanov. Pravi državljani so le mohamedanci, zato smejo tudi samo ti v vojsko.

Nauke Mohamedovc so drugi zapisali v Koran — j^o našc berivo, čtivo — ki je razdeljon v 114 sur ali poglavij. Kazun v koranu J^{isanega} pa jc tekom časa nastalo še mnogo drugih določb, po katerih se vlada turska država. Imenujejo jih šerijat, sveti šerijat, ki pa vse nekako vežejo svetno z versko vredbo.

Kakor scm žc rekel, so Turki sprejeli to Mohamedovo vero. Turski cesar, sultan, je kot naslednik Mohamedov, kalif, najviši verski in svetni glavlar mohamedanski. Turkov ali Osmanov jo skupno le kake 4 do 5 milijonov, pa vendar vsaj imcnoma gospodujejo nad več nego 100 milijoni J^{udi}, ki govore najbolj različne jezicc. Kako je to mogočeV Kaj jih družu in zedinja? Edino le vera, islam, mohamedanstvo. Vera dela iz pokrajn, jeziku in navadah tako različnih narodov -- ccloto. Ako bi izginila m njih Mohamedova vera, nchala bi vsaka vez, ki bi bila zmo^{na} državo ohraniti. Zato se moslemin, vcrcn Turek, tako strogo drži svoje vere.

Vendar pa je zadnji čas, kakor med kristijani tako tudi med Mohamedani v velikem turskem cesarstvu dosti, zlasti j^o izobrazenih ljudi, ki so bivali v Parizu, Londonu ali družih evropskih mestih ter so tu navzeli brezverstva. Svoje brezversko prepričanje so jtrenclsi tudi v svojo domovino. Pridobili so pa za svoje namere tudi še druge siccr vernc, ki pa reči j^{rav} nc poznajo. Ti skušajo tursko državo po evropsko jncustrojiti — modernizirati. Imenujejo se Mladoturke. Vpeljali so ze ustavo, razglasili, da so vsi mohamedani, kristijani in judjc enakopravni itd. Tein novotarijam pa se strastno u^{irajo} verni Staroturki, koje suntajo i^{osebno} softe, t. j. mladi ljudje, student je,

ki se pripravljajo za turške duhovske in državne službe, ker sprevidevajo, da se te evropske naredbe ne dajo prav skladati s koranom ter sploh dosedanjimi turskimi verskimi segami in navadami. Odtod so prišli zadnji boji med mladimi in starimi na Turškem. Zmagali so sedaj se niladoturki ter tudi sultana dobili v oblast — toda teh je v primeri z vrnirni vendar je malo. V Evropi imajo sicer prcej vojske zase ali nevse; brezdvomno pa je, Ma niti te niti ljudstva po Aziji in Afriki ne pridobé zasc. Kaj bo konecV

Bolje jo za državo najslabsa vera nego pa nobena. Zato bodo ti boji Turciji le skodovali. Pojavljali bodo mladi, liberalni Turki in popravljali, skušali vplcsti v nihamedansko Turcijo, za kar je po koranu nezmožna, vojskovali in bili se bodo med seboj tako dolgo, da se bodo evropske vevlvesti (velike države) bodi si z vojsko ali brez nje turško cesarstvo razdelili in Mohamedovega dela bo konec.

Kristijani se smejo tega le veseliti, ako se iz zgodovine res učijo. Previdnost Božja jim je bila Turke poslala v kazen — morda se Turki zdaj sami ujedó — in kristijanom zasije lepša bodocnost na Istoku.

Dopisi.

Smilicel-Toplice. „Kmečka zveza“ za novomeški sodni okraj je bila naprosena, da naj izposluje po svojih častitih poslancih preložitvev klanca nad Ruprčvrhom, takoimenovanega Ušivca med 5. in 6. km. Načelstvo „Kmečke zveze“ odgovarja svojim članom sledeče: Preložitev tega klanca je že 1. 1908. sklenil soglasno okr. cestni odbor po priporočilu g. župana Zurca. Tudi deželni odbor je tej preložitvi pritrdil, in g. deželni glavar pi. Šuklje se je o situaciji preložitve z g. nadsvetnikom inženjerem Klinarjem osebno prepričal. Preložitev bi bila že izpeljana, če bi ne delala ovire nova belokranjska železnica. Nova cesta bo nainreč speljana mi mo nove postaje v Bircni vasi; zato se pa ne more cesta preje predstavljati, dokler ni popolnoma gotova črta železnice in kraj postaje v Bircni vasi. Kakor hitro se pa to izve, bo skrbela „Kmečka zveza“, da se prične takoj s preložitvijo klanca.

Iz Št. Jenieja. Zopet imam nekaj veselega poročati o našem izobraževalnem društvu. Še lansko leto, dne 19. nov. 1908 smo dobili „tainburice“ od tvrdke Nikola Tišlarec, Preloščica pošta: Topolovac-Sisak 8 komadov za 162 K. Naročili smo potem „Kratka Teoretička-Praktička Upiska u Tamburanje“ po kajdah sostavio Milutin pi. Farkaš. Tako smo se trije sami učili in tudi osem učencev podučevali pridno v tamburanju. Zopet korak datje v izobrazbi in glasbi. Naučili so se že precej iger in pesem, tako da so v prvi nastopili javno v procesiji dne 2. maja, ko so nesli lepi kip Marijin okolo polu 4. ure popoldan v Vrbovce. Kip M. B. je bil postavljen v novosezidani kapelici v vinogradu Martina Martincič v Vrbovcih, katero je omissil na lastne troške. Nosi lep napis: „Pot v novi Lurd“. V izbranih vzvišenih besedah je c. g. kaplan Leopold Kolbezen nagovoril pri kipu obilno zbrano mnozico. Na to pa so zapeli pevci lepo pesem: „Marija Mati ljubljena“, katero so spremljali tamburasi. Odtod je pa šla procesija dalje k votlini Lurske Matere, kjer se je vkjub dežju lepo popevalo in tamburalo. Ker vedno veliko ljudi iz dajnjih krajev, kakor iz Zuzemberka, Smarjete, Črnomlja, Metlike in Hrovaskega dohaja, gotovo jih mora Alarija v njihov potrebah, boleznih in raznih nadlogah vslisavati, drugace ne bi taka pota sem v ta kraj napravljali. Tudi to nase romanjo bo ostalo vsem vdelezcem v zolenom majniku v najboljsem spominu.

Vavtavas. V „jurkovskem“ gozdu blizu vasi Praproč so Jjudje vce požigali, sapa je bila močna, ogenj uide v gozd in v hipu so stale smreko druga za drugo v plamenu. Dasi so bili sami odrasli možje zraven, vendar ni bilo mogoče skakajočega ognja ustaviti. V Prapročah so že nosili pohištvo iz poslopj. Škoda je velika, pravijo nad 4000 kron, ker so parcele petim posestnikom pogorele. Neka ženska je močno opečena. Ob hudi sapi ne požigajte!

Iz sv. I)ezelc. Palestina, obljubljena in sveta dežela jo šo dandanes, vkljul) vsej borbi odpadnikov proti katoličanom, najbogatejši kraj popotnikov. Semkaj prihaja ljudstvo raznih veroizpovedanj. Želja njih je seveda le videti kraj, kjer se je rodil in trpel naš gospod Izveličar. Večina teh popotnikov si ogleda le sveto mesto Joruzalem in njegovo okolico. Samo nekaterim pripušca čas in razmere ogledati si sveto deželo obširneje, obiskati tudi mesto Xazarot, kjer je zivel naš Odrešenik do 30. leta. To mesto, ki leži od jugozahoda proti jugovzhodu steje približno

12.000 duš. Ljudstvo je raznih veroizpovedanj, večinoma so kri* stjani. Nekako v sredini mesta stoji turska nioseja. Okrog nje seveda bivajo muhamedanci, katerih del mesta se razprostira proti jugu. Na scvernem in vzhodnem delu stanujejo večinoma ortodoksi (pravoslavni) med njimi tudi nekaj Turkov, kajti ti so povsod raztreseni, in na severozahodu so skoro vsi katoličani, t. j. latini, kakor imajo navado zvati se in slednjic maroniti. Župnijskih cerkev je pot. To je: čc. oo. franciskanov, maronitska, grškokatoliška, protestantovska in sizmatiska. Ko sem so dne 9. oktobra lanskega leta po štiri dnevni vožnji od Jeruzalema pripeljal na sedanje moje mesto, dobil sem nokako dober utis. In res, nisem se varal prevec. Mesto samonasebi je precej inimo. Katoličani, kakor tudi drugi verniki se med seboj dobro razumijo, tudi Turki niso prevec fanaticni.

Naš konvent in bolnica „Jsmiljenih bratov“ stoji na vzhodnem bregu mesta. Lega konventa in bolnice je skoro najlepša v Nazaretu. Leži približno četrt ure od glavnega mesta na samotnem gricku, od koder se nudi razgled na mesto. V središču mesta, kakih 80 korakov od tursko mošeje imamo Se posebej lekarno in ambulatorij, kjer vsaki član zdravita dva nasa zdravnika od 8. do 12. ure dopoludnc. Zdravljenje in obiski zdravnikov po mestu je zastoj. Za zdravlila pa plačajo J)remožni bolniki le toliko, kolikor stanejo nas, reveži jih dobijo zastoj. Žalibog, da nam je vsled gmotnih razmer nemogoče, dati tudi te vsem brezplačno, na kar je tu ljudstvo že od nekdaj navajeip* Toda od kod naj jemljicirioV Mi sami, štiri bratje, dobivamo iz Evrope komaj toliko podpore, kar nam je za vsakdanjo j)Otrebscino in se tu včasih primanjkuje.

Da se pa dragi bralci teh vrstic ne bodejo prevec dolgočasili o branju naših razmer, preidemo k drugi stvari. Kaksno življenje in kaksne sege so tamkaj, me v)raša skoro vsak prijateljV Ta odgovor je nekako nepopisljiv, kajti, kdor no živi med Arabci, njemu je težko razumeti tukajšnje okoliščine. Pre; bivalci mesta so kakor povsod drugod bogati in revni. Nekateri imajo lepe, po evropskem slogu sezidano hiše, drugi pa male kočice, narejene iz kamna in blata. V teh stanuje revno ljudstvo z vso družino, ki pa obstoji včasih iz različnih glav. Da se Pa ne bode prevec mučili z vprašanjem, iz česa naj bi obstale te glave, hočm vain kar po domače navesti. V teh kocah stanujejo na eni strani stariši s celo kopico otrok, na drugi strani pa eden ali dva osla, katerim se potem samoobsebi razumevno pridruzi tudi hišni straznik pes, mackc in kokosi, v nokaterib krajih tudi ovce. To rovno ljudstvo se prezivi po letu in jeseni od kruha-podpepelnika in vode. Za kak pribopok ali ob praznikih si privosci tudi riz in oprazeno oveje meso. Po zimi io apomladi pa zivi večinoma od raznih zeljisc in sadja. Zolo radi jedo Arabci smokve ali fige, katerih pojo edon do 40 zaporcdoina-Ob casu, ko nimajo veliko dela, katerega se orijontalsko ljudstvo baje boji, sedi sosed pri sosedu, ter se pogovarja in pusi P¹ erni moeni arabski kavi brez sladkorja, polovico dneva. Ob novem letu ali ob veejih praznikih gre sosod k sosedu, k razni¹¹ prijate^jem, k mestnim predstojnikom in v različne samostanske hise vo.scit vesele praznike. To je tukaj strogi obicaj, katoreg¹⁹ se brez velike zamere ne sine opustiti. Po mestu jih gre včasib deset do dvajset skupno. Postrece se gostom s sladeicami¹ⁿ svaleicami. Starejšim in posebno dobrim prijateljem postrece ¹³ tudi s pij)O, takozvanim largil-om. Kadar se jim prinese em¹¹ kava, je znamenje, naj se poslovijo. „Jednako velja tudi ce |>ri^{1e} drugi gost, se ima prvi posloviti. Boljse hise imajo vsprejcmal¹⁰ sobe, zvane divan, pri uboznih pa princsejo eno ali dve bla/i¹⁴ ee je kak veeji gost, da se vscede nanje, drugi pa sede po tursk¹ na tleh.

Kakor sem že omenil, je ljudstvo našega mesta miroljubFK- Nikakor pa ne bi svetoval popotniku podati se samemu na izven mesta oddaljene samotne kraje brez spremstva. V krajih, kj¹¹ šotorijo Jieduini, je še bolj nevarno. Vsaki rod Beduinov i¹¹ svojega glavarja, kateremu so zelo udani. Drngega oblastva¹¹ rod sploh ne pozna. Solijo se kakor indijanski divjaki, dunes^o v tern kraju, jutri na drugem.

Ker že pišem od oblastev, pripomniti mo ram, da pri >S^r danjih turskih razmerah sploh nobene vlade ni. Vsakdo del¹¹, kar hoče. Mladoturki, ki navidezno vladajo, se no menijo do>^v za ljudstvo. Novi parlament, ki obstoja že cez dva moscca, ¹⁰ ni zjedinjjen in tudi najbrzeje ne bode. V Carigradu osnovala¹⁶ je druga družba takozvanih starovercev, ki odločno dela pi¹⁰ mladoturkom. Ta družba pravi, <la je mladoturško gcslo, svobod¹⁸, jednakopravnost in pobratenje s kristjani, proti njih veri, pi¹⁰ koranu. Mnenje je, da je ta družba odvisna in podpirana na

skriivoimi od sultana, kateri bo skoro gotovo zopet na krrailo prisel. ^ JJcnarja ima zadosti in tu vlada le denar.

V najnovčjem času vstal je novi turški profet (prerok), KI se nazivlje Mahimid Muhamed, rojen v vasi Barbara pri fcu-Mal blizu Meke. Kakor se čuje, dela prod Turki čudeže. Oevoda lahkoverno ljudstvo vidi in vcrjanic vsc. Ta novi profet, Kojcar pišojo arabski časopisi, zanikuje Muhameda in dokazuje, Jj^a je on pravi profet. Svojih vernikov ima že okolu 30.000. Sultan je bajē poslal pet tisoč vojakov proti njeinu, a niso ni-^{cesar} opravili. Koliko časa 10. obstal ta novi profet, prepustimo nmzelianom. V Turčiji bati se je najbolj medsebojnih notranjih neiuiruy ali revolucije, kar za Palestino ne bi bilo prijctnp.

Letosnjo zimo jo tu malo deževalo. Skrbelo je že ljudstvo, ^{aa} nastano velika suša. Okoli deset tisoč havraskih Beduinov sotori v obližu gore Tabor, ker jim je tankaj radi suše zinan-^{halo} krme. Vojakom, ki so bili poslani tjc, ni bilo mogoče pre- gnati jih. Sedaj je začelo po malom deževati. Upamo, da bo zicelo tudi žito okrevati.

Belokranjski glasnik.

Vencek narodnili pesmi za niešani zhor. Harmoniziral ¹⁰ Jzjz Mihelcic, organist v Metliki. IV. zv. Marljivi g. skla- atelj je iz bolokranjskih narodnih pesem izbral že četrto serijo, ^{kl} Jo s tern podaja širšemu občinstvu. Glasbeniki so se o dosedanjih zvezkih polivalno izrazili, tudi ta zvezek ne zastaja za prejšnjimi. ^pcyovodje, osobito po Dolenjskem, sezite po njem, širite dostojno letje v zadnjo vas!

Adlešici, 2. maja. Danes se je vršil pri nas društveni po- ^{it} n shod „Kmetске zveze" za belokranjski okraj. Prisel je k ^{naDQ} & poslanec Matjašic poročat o zadnji zasedanju deželnega zbor^a v Jjpubljani: o spremembi občinskega volilnega reda (od- slej bodo tajue volitve), o spremembi lovskega zakona (zajec se ^z varstva in lov prevzame občina) in cestnega zakona ^Uirilisti odpadejo in občine dobo glasovalno pravico v okrajnih ^Uestnih zastopih), razloži ponien 10 mil. j>osojila (za zboljšanje ^Uest^t, napravo vodovodov in druge zemljiške melioracije). G. dr. ^Rozitⁱ tajnik 8. L. S., govori navdusevalno o pomcnu združevanja ⁱⁿ jzobrazbe za kmetiski stan ter razlaga namen in ponien „Kmetске ^{zv} oze" za Belokrajino. Nato govori domačin g. jurist Adlešic o ⁱ omenu današnjega shoda ter začrta delokrog za podružnice ^U netske zveze" v gospodarskom oziru: iste li morale v obliki ^{ja} ruge pospeševati vinorcjo in sadjcrejo (zboljšanje nasadov in ^r azlⁱ rodajo) ter razpečavanje jajc in prasičev. Poslušalci, ki jih ^{jo} bilo nad 150, so z navdušenjem sprejeli izvajanja vseh ^o rnikov[^]ter vsi pristopili k „Kmetски zvezi", da se skupno ^U drugi rojaki zavzamejo za povzdi^o zanemarjanje Belokrajine. ^{jo} v slojri je ^{mo} in v ^z itvi napredck! Za to Adlešicani: ^U P. proti nasprotnikom! (Dostavek uredn.: Poroča se nam, da ^f isti dan zjutraj krasno uspeli shod tudi v Podzemlju z ^{*} ist^m vspreodom.)

Domae novice.

^{il} b ^{as<A} 11(6) ^V (s*¹ - Oosp. gvardijan p. Vi^{ij}em Vindisar je na ^K akovo namesto bolnih precinskih duhovnov vodil procesijo v ^{ka} sienco, kjer mu je solnarica naškodila, tako da nima jasno ^U vesti. Bati se je mož[^]ansko boleznii. Bodi priporocen obilnim ^U ljate^{ij}om in znancem. — Imenovani so gg.: Dr. Viktor Ahatiiti ^U zaelnosodnoja svctnika tukaj, dezelnosodni svetnik Jakob ^U ar[«] je prestavljen iz Višnje gore v Novo mesto; v Višnjo [^] oro [^] okrajni sodnik Pele[^]rini iz J^oza; iz Krskega sodnik ^U Jteh Lovičnik za okrajncjra sodnika v Novo mesto.

Nodalitns Ss. (lonlis J^{csn} za novomeški dekanat bo imela ^{sv} Strⁱⁿ es(3ⁿⁱ «ostanek due .10. t. in. dopoludne ob 10. uri v pro- ^{it} J^l >r e(1met: J^olocila drugo iskoijske sinode; dvomi, pojasnila ^U radi enakK^a,postopanja.

^U iJnirlu je v St. Jerneji vespos. stovana [^] ospodična Josipina ^{ir} V^o v r>_ lotu SV⁰ J^o star^{osti} po dolgi in mucni boleznii. Po- ^U Jo bil danoH ob 9. uri dop. Bla[^]i rajnioi bodi zemljica lahka! ^U Uinrlu je v Bohinjski Beli po kratki boleznii v starosti ^p ot k^pospa Marija Ausscr, učiteyeva vdova in mati j>rec. g. ^U j. Atanazija Ausscr, franciiskana in učiteja v Novem mestu. ^U J^o J^{la} je bila obce spostovana, bla^a gospa. Pred enim letom, ^U j. Ja l^oKH uinrl je je dobri sopro[^], kateremu je udana v ^{ra} J^o l^oo a^o l^oo l^o a^o z^o l^o J^o vecnost, kjer sta gotovo združena v ^U J^o kem vese[^]ju! -- Prec. g. P. Atanaziju, ki je ravno za svoj

god gledal mrtev obraz zlate svoje najbope mamice, in drugim zaostalim — naiše prisreño sozajje!

Tridesetletnica. Mod nami zivi, pa bi skoraj ne vedeli, da obhaja jubilej! V nede[^]jo 25. aprila je preteklo trikrat deset let, odkar deluje kot organist in skladatelj. g. Ignacij Hladnik na tern polju. Zanimivo je njegovo živ[^]jenje. liojen 1. 1865. v Trziču na Gorenjskem je obiskoval najprej tain domaćo fludsko šolo. Ze takrat je bilo lepo petje njegovo veselje; to je spoznal dobro takrat v Trziču sluzbujoci vrli skladatelj Jakob Al j a z, spodbujal je mladega svojega učenca, učil, navduševal. Iz Trzicia je šel Hladnik v Ljubljano v orglarsko šolo; pridobil si je tchtno znanje na glas- benem polju, a se tudi še bolj navdušil za svoj poklic. — 8tiri- najstleten deček je že organist v St. Jakobu ob Savi, stirinajstleten je vzel že očeta in mater k sebi, da jima povrne vsaj nekoliko, kar sta izdala zanj pri studiranju. Po poldrugem letu najdemo nasega Hladnika v Stari Loki, kjer je opravljal osem let z vso vnemo organistovsko in cerkvenisko službo. Odtod je prosil v Novo mesto in letos mineva že dvajseto leto njegovega neumornega dclovanja v Novem mestu. Ne hvalimo mi, delo njegovo se samo hvali! Hladnik je izborni organist, posebno v igranju na pedal mu težko najdeš jednekega; glasovir mu zveni umetnisko, kot pevovodja je natancen — zato ima vedno dobre uspehe. Hladnik kot dober skladatelj je splošno znan. Njegovih tiskanih del ste- vilo je že doseglo lepo višino op. 54. Kdo še ni cul blagglasne v sree segajocč pesmi „Ave Maria" ? — Trideset let dela — ne le Icpa — temvec srečna doba! V delu je Hladnik neumoren; v utrujenosti se vedno mladenisko cil. Ob tridesetletnici njego- vega delovanja gosp. Hladniku iz srea zelimo: Bog daj, da gosp. Hladnik se vrsto desetletij deluje na cerkveno-glasbenem polju eil in krepak, Bogu v east, slovenskemu iinenu v ponos.

Za ne sari ce Elizabete liolnino. Tvrdba J. O. Mayer v * Ljubjani je na priporočilo tukajšne tvrčke J. Ogoreutz za ka- pelo sv. Elizabete v bolnici cesarice Elizabete darovala krasen tepih.

V cesarice Elizabete bolnico v Novem mestu je ljilo v mesecu aprilu 1909 vsprejetih 69 bolnic, od meseca marca jih je ostalo 79 v oskrbi, skupaj toraj 148. Od teh je zapustilo bolnico 47 ozdravljenih, 14 zboljšanih, 3 neozdravljene. Umrlo je 6 bolnic. Skujaj 70 bolnic — ostane jih tedaj za mesec maj 78 v oskrbi. Oskrbovalnih dni se je v mesecu aprilu nabralo 2145, na eno bolnico tedaj povprečno 14.49 dneva.

Občinski odbor. Dne 30. mal. travna t. 1. se je vršila v mestni hiši seja občinskega odbora ter Jovzamemo iz nje nas- lednje: Hcvizorjem mestnih računov sta bila izvoljena gosp. J. Picek in g. J. Krajec; račune mestne hranilnice bosta pre- gledala pa gg. R. Iolenc in J. Ferlic. Mestni odbor se izreče na jtrosnjo g. A. Zgurja, da bi am el prodajati tudi mrzla jedila, za dovolitev; na prošnjo občine St. Jernej za dovolitev k že do- voljenim živinskim sejmom kramarskih sejmov in na prošnjo občin Vel. Loka za dovolitev starih letnih živinskih sejmov, pa proti dovolitvi, ker je že itak zadosti sejmov in se s takimi dovolitvami kmetovalcem le škoduje, ker se jim daje več prilike, da zapravljajo denar in zanemarjajo delo doma. Dalje se sklenc, da prevzamo mestna občina poroštvo za pokojnino hranilnicnih uradnikov v tej meri, kakor zahtcva c. kr. dezelna vlada. — Mestna hranilnica bi morala namreč položiti na zahtcvo o. kr. dezelne vladc varščino v isti višini, kakor bi znašala za slučaj pokojninskega zavarovanja uradnikov mestne hranilnice do konca leta 1913. Te varščine pa bi mestni hranilnici ne bilo treba po- ložiti, ako mestna občina prevzame poroštvo za obveznosti, ki bi nastale iz nadomestnih pogodb mestne hranilnice napram svojim uradnikom. Dalje sklenc mestni odbor, da prispeva mestna občina k stroškom za popravo ceste na mestne njive z zneskom 30 K.

Izvanredni občeni zbor „Narodne Oitalnice" se je vršil dne 24. aprila t. 1. v društvenih prostorih. Na dnevnem redu je bila izvolitev predsednika, pogovor o prezidavi prostorov in slu- čajnosti. — Predsednikom je bil izvoljen jednoglasno gosp. prof. Dav. Majcen, kateri je izvolitev sprejel ter povdarjal, da je i.italnica kulturno društvo, katero nudi vsem članom in ravno- tako nečlanom izobrazbo po časopisih, knjižnici, predavanjih in zabavnih veselica. Ker je to društvo kulturno, nudi izobrazbo vsem slojem brez razlike stanu ter mora obstajati in ima izvr- ševati svojo kulturno nalogo le v demokratskem duhu, sicer bi društvo v naši moderni demokratični dobi izgubilo moralno pra- vico do obstanka. Pri drugi točki se je izvolil stavbeni odsek, kateremu se je dovolil kredit 5000 K, s katerim naj pri preu- reditvi in prezidavi društvenih prostorov razpolaga. Pri slučaj- nostih se je jednoglasno sklenilo, da se napravi ua stavbo napis: „Narodni dom".

V gluhoženinici Ijubljanki se bodo na novo sprejemali otroci, ki so gluhoženi ali toliko naglušeni, da se dotičnik s posluhom ne more naučiti glasovnega jezika. Starost izpolnjeno 7 do 12. leta. Nadaljni pogoji se izvedo pri „vodstvu ustanovnega zavoda za gluhožene v Ljubljani“, kamor se morajo vlagati prošnje do 10. junija.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu aprilu 1909 je 253 strank vložilo 116.046 K 11 h; 252 strank vzdignilo 77.418 K 14 h, torej več vložilo 38.627 K 97 h; 15 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 68.400; 316 menic se je eskomptovalo za 111.332 K; stanje vlog 3.459.065 K 69 h; denarni promet 569.072 K 34 h; vseh strank bilo je 1165.

G-ospodarske drobtine.

— Oddaja modre galice. Modra galica se bo oddajala ta pondeljek 10. t. m. na novomeškem kolodvoru. Pozivljamo vse naročnike, da priilejo po njo in sicer ob 2. poludne.

— Prvo fceveplanje naj se prične, kakor hitro nastopi ug-odno solčno vreme, ker učinkuje zveplo le pri zadostni toploti.

— Sadno drevje je nastavilo letos po nekaterih krajih veliko cvetja, po drugih ne. Zaradi deževnega vremena, ki smo ga imeli zadnji teden in ki je nastopilo ravno ob polnein cvetju, pa utegne biti tudi po teh krajih sadna letina bolj pičla, ker se bo cvetje najbrž slabo oplodilo.

— Zboljšanje hlevov. Kakor smo svoj čas pisali, daje c. kr. kmetijska družba pod pore oziroma preinije ali nagrade za hleve, ki so se pravilno zboljšali in zidali. Ker se bo tudi letos sem in tja kak nov hlev postavil, naj se dotični gospodarji malo pobrigajo, kako jim je hlev zgraditi oziroma popraviti, da bo lahko deležen take pod pore. Potrebna pojasnila daje v novomeški okolici vodstvo kmetijske sole na Grmu.

— Kratke ali dolge staje. Staje v govejem hlevu so lahko kratke ali pa dolge. Kratke imenujemo tiste staje, ki so 180 centimetrov, do 2 metra dolge, dolge pa tiste, ki merijo 272 metra. V Svici imajo povsod kratke staje. Na ta način se stroški zidanja zmanjšajo. Kratke staje imajo pa tudi to dobro, da ni treba toliko nastilja. V travorodnih svicarskih krajih potrebujejo pred vsem gnojnico. Kjer pa hocemo več gnoja napraviti, tam so daljše staje na mestu.

— Zadnji tečaj na (irinu. Vodstvo kmetijske šole na Grmu priredi od 24. do 29. maja tečaj, na katerem se bode poučevalo o kmetijskem združništvu in pri kateri priliki se bode vzele posojilnice, živinorejske in mlekarske zadruge kakor tudi sadjarske in vinarske zadruge. Tečaja se lahko udeležijo gospodarji in kmetski mladeniči ki imajo veselje do združništva. Natančnejši načrt tečaja, ki traja cel teden, prinesemo prihodnjič. Mladeniči, ki se ne morejo ol) svojem udeležiti tečaja, naj prosijo za podporo!

— Pivo in naši vinogradniki. Na zadnjo vinsko razstavo je prineslo mnogo kmetov iz krškega okraja svoja vina na prodaj. Zasedli so na vrtu več miz. Vsak je imel ceker in v njem vinske pokušnje. Pili so pa vsi po vrsti pivo. Res lepa slika, ki kaže, kako malo se zavedamo svojih nalog! In tako se godi povsod. Sredi vinskih krajev se iztoči marsikje več piva kakor vina. Kako pa naj prodajamo vino? Namesto da bi skrbeli, da svoje vino v denar spravljamo, ravnamo nasprotno, ker pomagamo spravljati v denar pivo, s katerim l)ogate tuji kapitalisti. Kaj je to prav?

— Poinanjanje mlčka. Zaradi pomanjkanja krme se je v novomeški okolici število krav i)recej znižalo. Naravni nasledek te prikazni je seveda poinanjanje mlčka, ki se posebno sedaj občuti. Novomesto rabi čim dalje več mleka, zato bi se morala v nej)osredni blizini polagati vsa važnost na kravjo rejo. Če ne, bo treba mleko res od drugod uvazati.

— Kranjsko vino v Pragi. Tzvoz našib, zlasti vipavskih vin na Češko in na Moravsko čedaljo bolj raste in se bode gotovo še bolj razvil, ko se bodo vinogradniki poprijeli pravičnega kletarjenja. Prva vipavska vinarska zadruga je ustanovila v Pragi že zalogo svojih vin in v kratkem otvori tain svojo lastno vinarno v sloveči, starodavni patricijski hiši „u Vejvodu“ (pri vojvodi). Da se češko občinstvo, zlasti pa vinski trgovci, vinararji in gostilnicarji se bolj seznanijo z našimi vini, zlasti pa, da se informirajo, kje in kaksne vrste vina na Kranjskem rasto, priredi novomeška podružnica kmetijske družbe kranjske v Pragi od 29. t. m. do ti. junija dczelno razstavo kranjskih vin s pokuševanjem istih. Te razstave se vdclezi kakih 25 naših najboljših vinskih producentov in zadrug, ki razstavijo 30 do 40 vrst vina iz raznih krajev, tako, da bodo vsi tipi naših vin za-

stopani. Vse pripravce so žc v tiru in lokal že najct, vina se pa odpošljejo že 10. t. m. v Prago. Razstavo in pokuševanje bo vodil na lici mesta osebno g. vinarski nadzornik B. Skalicky, ki bo dajal interesentom tudi strokovna pojasnila in informacije glede nakupja vin itd. Upajmo, da ta prireditev znatno pripomore k povzdigi eksporta naših domačih vin, ki gredo letos že tako težko v denar. Gotovo bodo tudi vsi merodajni faktorji to važno prireditev vsestransko podpirali.

— Tolmkov izvleček proti mrčesom. V novejšem času se tobakov izvleček močno rabi pjeti listnim ušem na vrtnicah, sadnem drevju, ribezu itd., pa tudi proti drugim škodljivcem in sicer s prav dobrim vspehom. Priporočamo ga zaraditega tudi našim čitatejem, ki si želijo pomagati proti listnim ušcin in drugi golazni. Tobakov izvleček se dobi v trah'kah in stane kilogram 2 K. Oddaja se v zaprtih ploščevinastih posodah. Za j)orabo ga je izredčiti in sicer tako, da se na 100 litrov vodc vzame 1 do IV2 kg izvlečka. Na 1 l vodc zadostuje približno 1 dobra žlica izvlečka, cc ga rabimo proti listnim ušem. Proti gosencam in raznim hroščem je treba močnejšo raztopino. V teiu slučaju se vzame na 1 liter vodc po 3 žlice izvlečka.

— Proti lišaju na drevju se prav dobro obnaša raztopina modre galice in apna, kakor jo rabimo za škropljenje trt proti strupeni rosi.

— (rni izpuščaj pri praseta. V mokrih in sploh nesnažnih svinjakih dobe praseta rada erne kraste j)o glavi in drugih delih života. Ker se praseta vsled te bolezni slabo razvijajo, je paziti, da se ta izpuščaj odpravi. Pred vsem moraino priporočati, da imamo mlada praseta sploh na gorkem in suhein. Svinjaki naj bodo zadostno nastlani in naj se na dan redno po dvakrat izkidajo. Nič ni slabšega, kakor ce so praseta v moči in blatu. Ako se je pa izpuščaj prikazal, naj se namazejo krastova mesta z oljem, da se kraste zmehčajo in da raje odpadejo. Olju se lahko prida nekoliko salicilne kisline. Ob toplein vremenii praseta spuscajo na piano.

Ameriški novičar.

V Jolietu je umrl Slovenec Jožef Colarič, star 32 let; dom> je bil v Sv. Križu pri Kostanjevici.

Newjorški škof svari katolicane, ker so se primerile ?w razne sleparije, naj nikomurne izročajo denarja v verske in dobroj delne namene, kdor se kot nabiralec ne more izkazati s škofim dovoljenjem.

Delagua (OIO. Neki zločinec je s kladvom tako silnoj udaril po glavi Antona Selana, da je ta vsled ran umrl in bill na velikonočno nedeljo pokopan. L)okojnik je bil 25 let star ioj doma iz Gornje Slivnice pri Šmarju. Ubit je bil pri ivanu Gorsicu v Pueblo.

Smesnice.

Tonček je šel na velikonočne počitnice. L)ri odhodu mn gospodinja vlevala: „Ti, Tonček, pazi, da kaj v vagonu ne p) zabiš, ko se s počitnic vrneš in ti stariši kaj seboj dadó!“ K) se je Tonček s počitnic vračal, dali so mu stariši kuhano svinjsko piečo seboj ter mu naročili, da isto svoji gospodinjii izroči. Med potjo je pa Tonček v društvu soucencev, kateri so imeli tudi masleni kruh ter j)otice seboj, polovico pleceta pojedel i) in le polovico gospodinjii izročil. Gospodinjii se je to cudno, oziroma neverjetno zdelo, da bi jej bili Tončkovi stariši le jiolovico, pleceta poslali in vpraša tedaj Tončka: „Ti ali si znabiti drugol polovico pleceta v vagonu pozabil?“ „O ne,“ jej odgovori brzol Tonček, „ampak oce so mi djali, da naj vain povcm, da so vaiftj za to le polovico pleceta poslali, ker so letos tudi le polovicol prasica klali.“

Nek gost je v gostilni j)rinešeno mu vino nekain jiozornoj pokušal. Gostilničar to zapazi in ga vpraša: „No, gosj)odt kako aodite to vino, se vam dopado?“ Gost odgovori: „Meni se zdi, da je v tej vodi malo vina.“

(V i)rodajalni tiskovin.) Zcna: „I)rosim jlopisnicc i)j razglednice za,svinje.“ — Prodajalka začudeno: „Zena, kaj že-l lite vi?“ — Zcna: „Kar sem rakla.“ — Po daljšem pregovarj janju je prodajalka dognala, da zena zeli kupiti zapisuicck i)j ogledne liste za živino.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

G. J. Jaktšc, posestnik in goH)ilitiitar 1 vreio. % baron Wainiolii i) vresj krompirja. Veleč. g. Jan. Viilergar, žujmik, 10 K. VeletV g. Fr. <Jok>š, kapla"- 10 K. (4. Koklitš, radi piva 20 K. Neimenovan j)O K. (4. Fr. Možina, P" sestnik, 1 K. Gosjia Marija Kotnik, Mima peg, 2 K. Od igre fr80 K. N" brano j)ri koncertu v Severjevi gostilni v KoBtanjevici 8 K.

